

مطالعه اثرات غیرخطی اندازه دولت بر شادی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته با رویکرد حد آستانه‌ای

مقدمه: یکی از اهداف مهم جوامع امروزی دستیابی به جامعه‌ای شاد است، جامعه‌ای که شادی مردمانش موجب ارتقای کیفیت زندگی، بهبود بازدهی نیروی کار، تقویت رشد اقتصادی و نهایتاً دستیابی به توسعه پایدار را به همراه خواهد داشت. در این راستا اندازه دولت و میزان دخالت دولت در اقتصاد می‌تواند بر سطح شادی جامعه اثرگذار باشد لذا هدف اصلی این مقاله بررسی نحوه اثرگذاری اندازه دولت بر شادی در کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته است.

روش: روش‌شناسی این پژوهش مبتنی بر روش‌شناسی اقتصادسنجی است. بدین صورت که بر اساس ادبیات نظری و مطالعات پیشین، مدل اقتصادسنجی به منظور پاسخ به فرضیه‌های پژوهش تصریح می‌شود و سپس با روشهای آمار استنباطی در مورد فرضیه‌های پژوهش تصمیم‌گیری می‌شود. در این پژوهش، با مدل‌سازی عوامل مؤثر بر شادی با تأکید بر تأثیر اندازه دولت، مدل پانل آستانه‌ای برای کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته در بازه زمانی ۲۰۱۶-۲۰۰۵ برآورد شده است.

یافته‌ها: اندازه دولت تأثیری غیرخطی بر شادی در هر دو دسته کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته داشته است اما نحوه اثرگذاری اندازه دولت بر شادی در این دو دسته از کشورها متفاوت بوده است. در هر دو دسته کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته، اندازه دولت در وضعیت دولت کوچک، تأثیر معنی‌داری بر شادی نداشته است اما در وضعیت دولت بزرگ، اندازه دولت تأثیری منفی بر شادی در کشورهای در حال توسعه و تأثیری مثبت بر شادی در کشورهای توسعه یافته داشته است. همچنین نتایج مدل‌های پژوهش نشان‌دهنده تأثیر افزایشی درآمد سرانه بر شادی و تأثیر کاهشی نرخ بیکاری و نرخ تورم بر شادی در کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته است.

بحث: تفاوت تأثیرگذاری اندازه دولت بر شادی در دو دسته کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته نشان‌دهنده کارآمدی سیاست‌های دولت در کشورهای توسعه یافته در راستای تقویت شادی در جامعه نسبت به کشورهای در حال توسعه است.

۱. **ابراهیم زارع**
دانشجوی دکتری اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

۲. **مهرزاد ابراهیمی**
دکتر اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران (نویسنده مسئول).

<mhrzad@yahoo.com>

۳. **عباس امینی فرد**
دکتر اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

۴. **هاشم زارع**
دکتر اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

واژه‌های کلیدی:

اندازه دولت، رویکرد پانل آستانه‌ای، شادی، کشورهای توسعه یافته، کشورهای در حال توسعه

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۲/۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۴/۱۰

The Study of Nonlinear Effects of Government Size on Happiness in Developing and Developed Countries by the Threshold Approach

▶ 1- Ebrahim Zare

Ph. D student in Economics,
Department of Economics, Faculty
of Economics and Managements,
Shiraz Branch, Islamic Azad
University, Shiraz, Iran

▶ 2- Mehrzad Ebrahimi

Ph. D. in Economics, Department
of Economics, Faculty of
Economics and Managements,
Shiraz Branch, Islamic Azad
University, Shiraz, Iran,
(corresponding author),
<mhrzad@yahoo.com>

▶ 3- Abbas Aminifard

Ph. D. in Economics, Department
of Economics, Faculty of
Economics and Managements,
Shiraz Branch, Islamic Azad
University, Shiraz, Iran.

▶ 4- Hashem Zare

Ph. D. in Economics, Department
of Economics, Faculty of
Economics and Managements,
Shiraz Branch, Islamic Azad
University, Shiraz, Iran.

Keywords:

Developed Countries,
Developing Countries,
Government Size, Hap-
piness, Threshold Panel
Approach

Received: 2019-04-21

Accepted: 2019-07-01

Short Abstract :

One of the most important goals of today's societies is to achieve a happy society. In this regard, government expenditures and the amount of government intervention in the economy can affect the level of happiness of the society. Therefore, the main objective of this paper is to examine the effect of government size on happiness in selected developing and developed countries using the threshold panel model over the period of 2005-2016. The results of the estimation models showed that the government size has a nonlinear effect on happiness in both the developing and developed countries, but how governments influence happiness in these two categories of countries was different. In both the developing and developed countries, the size of the government in the small states did not have a significant impact on happiness, but in a large government, the size of the government had a negative impact on happiness in developing countries and it had a positive impact on happiness in developed countries. The difference in the effects of government size on happiness in both developing and developed countries shows that government policies in developed countries are more effective in increasing happiness in society compared to developing countries.

Extended Abstract

Introduction: One of the most important goals of today's societies is to achieve a happy society, a society where the happiness of its people will improve the quality of life and labor productivity, will boost economic growth and, ultimately, will lead to sustainable development. In this regard, government expenditures and the amount of government intervention in the economy can affect the level of happiness of the society. The economics of happiness addresses issues, such as measuring and analyzing prosperity, quality of life, life satisfaction, and the simultaneous growth of indicators of life in a person, family or community with indicators of psychology, health and sociology. The "happiness economics" is a relatively new area in the economy, which in recent years has become a major contributor to the policy equation of many countries. The relationship between happiness and government activities could be an interesting subject for researchers and policy makers. Government with its expenditures and its interventions in the economy may affect happiness of people. Therefore, the main objective of this paper was to examine the effect of government size on happiness in the selected developing and developed countries. Due to the differences between government efficiency in the countries, the results may be different in these two groups of countries.

Method: The methodology of this research is based on the econometrics methodology. Based on the theories existing in the literature and the previous studies, the econometric model was determined and then inferential statistics was used to explore the research hypotheses. A threshold panel model was estimated by modeling the factors affecting happiness, with emphasis on the effect of government size, for the two selected groups of countries. The threshold panel model is a model in which a predetermined predicted behavior starts to change after a threshold value. In this paper, the size of the government was the threshold variable, which divided the size of government into large and small size governments. Then, the effect of the size of government in both large and small governments on happiness was estimated and the threshold government size was estimated by the model over the period of 2005-2016.

Findings: The results of the estimation of the research models showed that the government size has a nonlinear effect on happiness in both the developing and developed countries, but how governments influence happiness in these two categories of countries was different. In both the developing and developed countries, the size of the government in the small states did not have a significant impact on happiness; however, in a large government, the size of the government had a negative impact on happiness in the developing countries and it had a positive impact on happiness in the developed countries. The difference in the effects of government size on happiness in both developing and developed countries shows that government policies in the developed countries are more effective in increasing happiness in society compared to developing countries. The results of research models also revealed the increasing impact of per capita income on happiness and the decreasing effect of unemployment rate and inflation on happiness in the selected developing and developed countries. The estimation results are shown in the following two Tables:

Table (1) Estimation Results in Developing Countries

Variable	Coefficient	P-Value
Threshold Value of Government Size	11.5	0.001
Constant in small government size state	5.29	0.001
Constant in large government size state	5.29	0.001
Government Size in small government size state	-0.02	0.37
Government Size in large government size state	-0.02	0.001
Per Capita Income	0.00007	0.001
Unemployment	-0.026	0.001
Inflation	-0.007	0.001
R ²		0.919

Source: Own Calculation

Table (1) Estimation Results in Developed Countries

Variable	Coefficient	P-Value
Threshold Value of Government Size	15.4	0.001
Constant in small government size state	4.16	0.001
Constant in large government size state	4.16	0.001
Government Size in small government size state	0.059	0.17
Government Size in large government size state	0.04	0.001
Per Capita Income	0.000037	0.001
Unemployment	-0.039	0.001
Inflation	-0.035	0.001
R ²	0.966	

Discussion: The threshold government size refers to the size of the government before which the size of the government does not have any effect on happiness, which could be due to neutralizing the positive and negative effects of the government size on happiness. But for the government with a bigger size that pass the threshold, the negative effects on the bigger size of the government outweighs the positive effects, leading to a decrease in happiness in the selected developing countries. In other words, in the large governments, each unit increase in government size has led to a 0.02-unit decrease in happiness in the developed countries. The results of model estimation vary in the developed countries. The threshold size of government for these countries is estimated at 15.4%. In countries with smaller governments, the size of the government does not have any significant effect on happiness in developed countries. However, after passing the aforementioned threshold and being categorized as a big size government, the increase in state size led to higher levels of happiness in the developed countries, reflecting the effectiveness of government policies in developed countries to boost social happiness. These policies include the increase in welfare, the protection of social rights, the development of community and insurance services, the enhancement of the quality of healthcare for the community, and the promotion of social and economic justice. In other words, the developed communities have developed towards well-being and happiness of their societies. On the other hand, the pro-

jected outcomes in developed countries indicate a lack of stability in large states in the developed countries. In these countries, the expansion of government in society has led to economic inefficiency and corruption, which in fact resulted in lower levels of happiness in these societies. Therefore, the government size in both developed and developing countries has had a threshold effect on happiness, but these effects have been completely different in the two groups of countries. Based on the results of the study, policy makers are advised to take into account the threshold relationship between government size and happiness. In this way, politicians would be able to direct the government expenses towards enhancing happiness in the society.

Ethical Considerations

Authors' contributions

All authors contributed in producing of the research.

Funding

In the present study, all expenses were borne by the author and he did not have any sponsors.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

In this article, all rights relating to references are cited and resources are carefully listed.

مقدمه

دولت به عنوان یکی از ارکان اصلی هر نظام اقتصادی نقشی بی بدیل بر عملکرد اقتصادی هر کشوری دارد. در این راستا طیف وسیعی از مطالعات اقتصادی به بررسی تأثیر اندازه دولت بر متغیرهای اقتصادی اختصاص یافته است که می توان به موارد زیر اشاره کرد: تأثیر اندازه دولت بر رشد (آرمی^۱، ۱۹۹۵؛ بارو^۲، ۱۹۹۰؛ ابونوری و نادمی^۳، ۲۰۱۰)، اندازه دولت بر فقر (محمود و صدیق^۴، ۲۰۱۰؛ زارع و زارع، ۲۰۱۸)، اندازه دولت بر نابرابری توزیع درآمد (سیلوستر^۵، ۲۰۰۲؛ نادمی و حسونند، ۲۰۱۵)، اندازه دولت بر تورم (هان و مولیگان^۶، ۲۰۰۸؛ سامانی پور و همکاران، ۲۰۱۶) و اندازه دولت بر بیکاری (فلدمن^۷، ۲۰۰۶؛ کریمی پتانلار و همکاران، ۲۰۱۵). بسیاری از این مطالعات به ارتباط غیرخطی و آستانه‌ای اندازه دولت بر این متغیرها پی برده‌اند. به عنوان مثال در مطالعات آرمی^۸ (۱۹۹۵) و بارو^۹ (۱۹۹۰) تأثیر غیرخطی اندازه دولت بر رشد اقتصادی، در مطالعه کریمی پتانلار و همکاران (۲۰۱۵) تأثیر غیرخطی اندازه دولت بر بیکاری، در مطالعه سامانی پور و همکاران (۲۰۱۶) تأثیر غیرخطی اندازه دولت بر تورم، در مطالعه زارع و زارع (۲۰۱۸) تأثیر غیرخطی اندازه دولت بر فقر و در مطالعه نادمی و حسونند (۲۰۱۵) تأثیر غیرخطی اندازه دولت بر نابرابری توزیع درآمد به دست آمده است.

از طرف دیگر دستیابی به جامعه‌ای شاد یکی از اهداف مهم جوامع امروزی است بطوریکه برخی کشورها همچون امارات متحده عربی اقدام به تأسیس وزارتخانه شادی نیز کرده‌اند. شادی از آن دسته متغیرهایی است که متأثر از عوامل مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و روان‌شناختی است و لذا یک مفهوم تک بعدی محسوب نمی‌شود. در این مطالعه شادی مربوط به ارزیابی ذهنی زندگی است که همچنین رضایت از زندگی و یا سلامت روانی

1. Armeý

4. Mehmood and Sadiq

7. Feldmann

2. Barro

5. Sylwester

8. Armeý

3. Abounoori and Nademi

6. Han and Mulligan

9. Barro

نیز نامیده می‌شود. در این مطالعه شادی به‌عنوان درجه‌ای که یک فرد قضاوت کلی کیفیت زندگی خود را چقدر مطلوب می‌داند، در نظر گرفته شده است. به‌عبارت‌دیگر اینکه فرد چقدر زندگی خود را دوست دارد، ملاکی برای درجه‌بندی شادی افراد در نظر گرفته شده است. همچنین تمرکز این مقاله روی تأثیر عوامل اقتصادی بر شادی است. در این میان به‌طور خاص تمرکز مقاله روی تأثیر اندازه دولت بر شادی قرار دارد. با توجه به اثرگذاری غیرخطی اندازه دولت بر بسیاری از متغیرهای کلان اقتصادی، این امکان نیز وجود دارد که اندازه دولت بر شادی تأثیری غیرخطی و آستانه‌ای داشته باشد. بدین معنا که اندازه دولت تا هنگامی که دولت کوچک باشد تأثیری مثبت بر سطح شادی جامعه داشته باشد اما هنگامی که از سطح آستانه خود عبور کرد و اندازه دولت بیش‌ازحد بزرگ شد، آنگاه اندازه دولت تأثیری منفی بر سطح شادی جامعه برجای گذارد. افزایش اندازه دولت، هنگامی که اندازه دولت کوچک است، از طریق مخارج آموزشی، تفریحی، ورزشی و تقویت کالاهای عمومی و اعطای کمکهای تأمین اجتماعی و بیمه‌های بیکاری و حمایت از اقشار ضعیف جامعه می‌تواند موجب ارتقای سطح شادی در جامعه شود اما پس از گسترش بیش‌ازحد دولت در اقتصاد، افزایش اندازه دولت ممکن است از طریق ناکارآمدی مخارج دولت، گسترش فعالیتهای رانت جویی، شکل‌گیری اثر ازدحامی، گسترش فساد اداری، اتلاف منابع و برهم زدن تخصیص منابع در بازار، گسترش انحصار و تشدید محدودیت رقابت در بازارها اثراتی منفی بر رشد اقتصادی، رفاه اجتماعی، اشتغال، توزیع درآمد و فقر و نابرابری داشته باشد (ابونوری و نادمی، ۲۰۱۰؛ نادمی و حسونند، ۲۰۱۵؛ کریمی پتانلار و همکاران، ۲۰۱۵) و در نتیجه باعث کاهش سطح شادی در جامعه شود. بنابراین به دلیل امکان تأثیر غیرخطی اندازه دولت بر شادی، در این پژوهش فرضیه غیرخطی بودن تأثیر اندازه دولت بر شادی آزمون می‌شود. همچنین به دلیل تفاوت ساختارهای اقتصادی و عملکرد دولتها در کشورهای درحال توسعه و توسعه‌یافته تأثیر اندازه دولت بر شادی به تفکیک کشورهای منتخب درحال توسعه و توسعه‌یافته انجام می‌شود تا بتوان این فرضیه را به‌صورت مجزا در هر

دسته از کشورها مورد ارزیابی قرار داد. با توجه به اهمیت دستیابی به سطوح بالای شادی در جوامع امروزی، یافته‌های این مقاله می‌تواند از اهمیت فراوانی در سیاست‌گذاری مخارج دولت در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته برخوردار باشد.

ادبیات نظری و پیشینه تجربی

اقتصاد شادکامی به مسائلی چون اندازه‌گیری و تحلیل رفاه، کیفیت زندگی، رضایت از زندگی و رشد هم‌زمان شاخصهای زندگی در یک فرد، خانواده یا جامعه با شاخصهای روانشناسی، بهداشت و جامعه‌شناسی می‌پردازد (انیلسکی^۱، ۲۰۰۷). «اقتصاد شادکامی» حوزه نسبتاً جدیدی در اقتصاد است که در سالهای اخیر جایگاه مهمی در معادلات سیاست‌گذاری بسیاری از کشورها پیدا کرده است (نادمی و جلیلی کامجو، ۲۰۱۸). شادی نیز همچون متغیرهای ثروت، درآمد و سود با توجه به قیدهای موجود قابل بیشینه‌سازی و بهینه‌سازی است (گراهام^۲، ۲۰۱۲). اقتصاددانان کلاسیک و نئوکلاسیک عمدتاً از مفهوم رفاه استفاده کرده‌اند و شادی را به صورت مستقیم در تابع مطلوبیت مورد توجه قرار نداده‌اند (لویجیانو و پورتا^۳، ۲۰۰۵). علم اقتصاد باید درباره شادی فردی باشد و اینکه چطور رشد اقتصادی، بیکاری و تورم و عوامل نهادی همچون حکمرانی دولت بر رضایت از زندگی^۴ تأثیرگذارند (فری و استاتزر^۵، ۲۰۰۲).

مفهوم شادی در اندیشه‌های بزرگانی چون سقراط، ارسطو و کنفوسیوس مشاهده شده است (گراهام، ۲۰۱۲). ارسطو معتقد است دو نوع شادمانی وجود دارد، شادمانی به‌مثابه موفقیت و کامیابی و شادمانی ناشی از معنویت (آیزنک^۶، ۱۹۹۰). افلاطون شادی را حالتی از انسان می‌داند که بین سه عنصر قوه عقل، احساسات و امیال تعادل و هماهنگی به وجود

1. Anielski
4. well-being

2. Graham
5. Frey and Stutzer

3. Luigino and Porta
6. Eysenck

می‌آورد (دیکی^۱، ۱۹۹۹). تا سال ۱۹۷۲ که پادشاه بوتان مفهوم تولید ناخالص شادی^۲ (GNH) را ابداع کند، هیچ سیاست دولتی رسمی، هدف اصلی سیاست انتخاب عمومی^۳ را حداکثری کردن رضایت و شادی از زندگی قرار نداده بود.

از طرف دیگر، ارتباط شادی و درآمد یکی از موضوعات مهم مورد مطالعه در ارتباط با نحوه تأثیر متغیرهای اقتصادی بر شادی بوده است؛ بطوریکه استرلین^۴ (۱۹۷۴) این سؤال را مطرح کرد که آیا افزایش درآمد همواره در یک جامعه منجر به افزایش شادی می‌شود؟ وی نشان داد که سطوح متوسط شادی لزوماً به همراه افزایش درآمد کشورها رشد نمی‌کند که به معمای استرلین شهرت یافته است. معمای استرلین نشان‌دهنده یک رابطه غیرخطی آستانه‌ای بین درآمد و شادی است و نشان می‌دهد سطحی از درآمد وجود دارد که تا آن سطح افزایش درآمد به افزایش شادی منجر می‌شود و پس از آن سطح آستانه، افزایش درآمد موجب کاهش سطح شادی در جامعه می‌شود. از سوی دیگر ارتباط بین رشد اقتصادی (رشد درآمد ملی) و اندازه دولت نیز یک ارتباط غیرخطی و آستانه‌ای است که تحت عنوان منحنی آرمی^۵ شهرت یافته است به عبارت دیگر با افزایش اندازه دولت ابتدا رشد اقتصادی افزایش یافته اما پس از عبور از یک حد آستانه‌ای از اندازه دولت، افزایش اندازه دولت موجب کاهش رشد اقتصادی می‌شود. دلیل این ارتباط نیز بدین صورت مطرح شده است که ابتدا با افزایش اندازه دولت از طریق گسترش مخارج عمرانی و سرمایه‌ای همچون تهیه زیرساختهای ارتباطی و انرژی، گسترش انواع کالاهای عمومی همچون آموزش و خدمات بهداشت و درمان می‌توان به بهبود تولید بخش خصوصی نیز کمک کرد و موجبات رشد اقتصادی بیشتر را ایجاد کرد اما پس از عبور از حد آستانه اندازه دولت و گسترش بیش از حد دولت در اقتصاد، به دلایلی چون اثر ازدحامی فعالیتهای دولت، ایجاد انحصار دولتی و ناکارایی مخارج

1. Dickey
2. Gross National Happiness (GNH) or Gross National Well-being (GNW) Index
3. public policy decision making
4. Easterlin
5. Arme y curve

دولت و تقویت فعالیتهای رانت جویی در اقتصاد و مداخله مستقیم دولت در بازارها، اثرات منفی اندازه دولت بر رشد اقتصادی حاکم می‌شود؛ لذا تأثیر اندازه دولت بر رشد اقتصادی غیرخطی و آستانه‌ای است (ابو نوری و نادمی^۱، ۲۰۱۰). لذا با توجه به وجود رابطه غیرخطی بین درآمد و شادی و وجود رابطه غیرخطی بین رشد اقتصادی و اندازه دولت، امکان ارتباط غیرخطی بین اندازه دولت و شادی نیز وجود دارد به این معنا که در ابتدا افزایش اندازه دولت از طریق افزایش مخارج آموزشی، بهداشتی، درمانی، ورزشی، تفریحی و زیرساختی می‌تواند سطح رضایت و شادی مردم را افزایش دهد اما پس از گسترش بیش از حد دولت در اقتصاد و ناکارآمدی مخارج دولت و ایجاد اثرات ازدحامی برای بخش مردمی اقتصاد و گسترش رانت جویی و فساد اداری در بخش دولتی، اثرات اندازه دولت بر رضایت خاطر مردم و سطح شادی جامعه می‌تواند منفی باشد. لذا فرضیه ارتباط غیرخطی اندازه دولت و شادی می‌تواند از پشتوانه نظری نیز برخوردار باشد و لذا این فرضیه قابلیت آزمون آماری را دارد.

از دیدگاه نئوکلاسیکها دولت به‌عنوان یک نهاد خیرخواه در شرایط شکست بازار همچون تولید کالای عمومی، آثار خارجی و انحصار طبیعی در اقتصاد مداخله می‌کند و لذا از این منظر گسترش اندازه دولت می‌تواند بر رفاه اجتماعی و شادی تأثیر مثبت داشته باشد. اما از طرفی دیگر مکتب انتخاب عمومی با مطرح کردن نفع شخصی سیاستمداران و احزاب سیاسی در تصمیمات دولت و رد فرضیه خیرخواهی دولت برای عموم مردم و مطرح کردن شکست دولت در مقابل شکست بازار، عملاً اثرات منفی اندازه دولت بر شادی را مطرح می‌کنند (دائو^۲، ۲۰۱۷).

مخارج عمومی، در شکل مستقیم، قدرت خرید افراد را با پرداختهای نقدی یا حمایت از مخارجشان (نظیر کالابریغ غذایی، یارانه مسکن، مراقبت از کودکان مادران شاغل و...) تغییر

1. Abounoori and Nademi

2. Dao

می‌دهند، بنابراین یارانه‌ها و پرداختهای انتقالی از طریق تأثیر بر دهکهای مختلف و افزایش قدرت خرید بر توزیع درآمد و توزیع شادی تأثیر می‌گذارند.

در مورد تأثیر مخارج دولت و یا اندازه دولت بر شادی مطالعه داخلی وجود ندارد اما در مطالعات اخیر خارجی نیز که در این حوزه بسیار محدود هستند، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

اوت^۱ (۲۰۱۱) ارتباط دولت و شادی را در ۱۳۰ کشور جهان مورد بررسی قرار داد. وی در این مطالعه نقش حکمرانی خوب را در اثرگذاری اندازه دولت بر شادی مورد بررسی قرار داده است و نتیجه گرفته است در صورتی که دولت از حکمرانی خوبی برخوردار باشد، اندازه دولت اثری مثبت بر شادی دارد و در صورتی که حکمرانی دولت وضعیت مناسبی نداشته باشد، اندازه دولت تأثیری منفی بر شادی برجای می‌گذارد.

فلاوین (۲۰۱۸) به بررسی تأثیر مخارج کالاهای عمومی دولت بر شادی و رضایت از زندگی شهروندان ایالت‌های آمریکا در بازه زمانی ۲۰۰۶-۱۹۷۶ پرداخته است. نتایج نشان داده است که افزایش مخارج عمومی دولت‌های ایالتی روی کالاهای عمومی موجب شادی بیشتر مردم شده است اما مخارج دولت مرکزی بخصوص مخارجی که روی کالاهای عمومی نبوده است تأثیر معنی‌داری بر شادی نداشته است.

وو (۲۰۱۸) نیز ارتباط حکمرانی خوب یا کیفیت دولت با شادی را در کشورهای غنی و فقیر مورد بررسی قرار داده است و نتیجه گرفته است که بهبود کیفیت دولت یا بهبود حکمرانی خوب تنها باعث افزایش شادی در کشورهای با درآمد بالا شده است.

نتیجه کلی از پیشینه پژوهش نشان داده است که در مطالعات داخل به نظر می‌رسد که پژوهشهای تأثیر اندازه دولت بر شادی مورد غفلت واقع شده است. به علاوه اگرچه در مطالعات خارجی تأثیر اندازه دولت بر شادی مورد بررسی قرار گرفته است اما در مطالعات

1. Ott

پیشین خارجی صرفاً از مدل‌های خطی استفاده شده است و اثرات غیرخطی اندازه دولت بر شادی مورد توجه قرار نگرفته است لذا مطالعه حاضر می‌تواند هم در سطح داخلی و هم احتمالاً در سطح بین‌المللی دارای نوآوری باشد.

در مطالعات پیشین عوامل مهم و مؤثر بر شادی را می‌توان مطابق با جدول (۱) خلاصه کرد.

جدول (۱) مطالعات خارجی و داخلی مرتبط با شادی

مطالعات خارجی		
مطالعه	سال	عوامل مؤثر بر شادی
اسوالد ^۱	۱۹۹۹	شکاف جنسیتی دستمزدی و بیکاری
دی‌تلا و همکاران ^۲	۱۹۹۹	تورم
استراتزر و لالیو ^۳	۲۰۰۴	مصرف، سرمایه انسانی، حاکمیت قانون، حمایت، اعتماد و تعهدات اجتماعی
برنو و استتوزر ^۴	۲۰۰۲	نهادهای اجتماعی
آبوت و ساپسفورد ^۵	۲۰۰۶	آزادی بیان، حق انتخاب
اریسکون و همکاران ^۶	۲۰۰۷	فراغت و آزادی در انتخاب میزان و ساعات فراغت در طول روز
کلارک و همکاران ^۷	۲۰۰۸	درآمد، ثروت، توزیع درآمد، رشد اقتصادی، بیکاری
اوکویچ ^۸	۲۰۱۱	تنوع مذهبی در یک کشور
میناس ^۹	۲۰۱۳	اندازه دولت
تانگ ^{۱۰}	۲۰۱۷	مخارج دولت
فلاوین ^{۱۱}	۲۰۱۸	مخارج دولت روی کالاهای عمومی
وو ^{۱۲}	۲۰۱۸	کیفیت دولت یا حکمرانی خوب

1. Oswald

4. Bruno and Stutzer

7. Clark

10. Tung

2. Di Tella

5. Abbott and Sapsford

8. Okulicz-Kozaryn

11. Flavin

3. Stutzer and Lalive.

6. Eriksson

9. Minas

12. Woo

مطالعات داخلی		
عوامل مؤثر بر شادی	سال	مطالعه
آزادیهای اجتماعی، عدم تبعیض نژادی، ویژگیهای خانوادگی و ویژگیهای فردی مانند سن، تحصیلات، جنسیت	۲۰۰۳	ظهور و فکری
عوامل محیطی (درآمد سرانه بالا و تورم و بیکاری اندک) و (مراقبت بهداشتی) (مانند امید به زندگی بالا	۲۰۱۰	فتح آبادی و همکاران
سلامت جسمی و روانی	۲۰۱۱	دهقانی و همکاران
درآمد	۲۰۱۳	محمدزاده و همکاران
سرمایه اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی	۲۰۱۳	اکبرزاده و همکاران
تورم و بیکاری	۲۰۱۶	خورسندی و علی بابایی

روش

روش‌شناسی این پژوهش مبتنی بر روش‌شناسی اقتصادسنجی است. بدین‌صورت که بر اساس ادبیات نظری و مطالعات پیشین، مدل اقتصادسنجی به‌منظور پاسخ به فرضیه‌های پژوهش تصریح می‌شود و سپس با روشهای آمار استنباطی در مورد فرضیه‌های پژوهش تصمیم‌گیری می‌شود.

بر اساس مطالعه فری و استاتزر^۱ (۲۰۰۹)، می‌توان تابع حداکثرسازی رفاه اجتماعی را به صورت تابع حداکثرسازی شادی به‌صورت زیر نوشت:

$$H=H(X, Z) \quad (1)$$

در مدل (۱)، X و Z مؤلفه‌های مهم و تأثیرگذار بر شادی (H) هستند. X شامل عواملی همچون مخارج دولت یا اندازه دولت است که منعکس‌کننده عوامل اثرگذار از جانب بخش دولت بر شادی است. Z نیز سایر عوامل برون‌زای مؤثر بر شادی را نشان می‌دهد که چندان

1. Frey and Stutzer

در کنترل دولت نیستند (فری و استاتزر، ۲۰۰۹). برای تعیین متغیرهای برون‌زای Z از مطالعات پیشین استفاده می‌شود. تورم از مطالعه دی‌تلا و همکاران (۱۹۹۹) و بیکاری و درآمد سرانه نیز از مطالعه کلارک و همکاران (۲۰۰۸) استفاده می‌شود. ورود اندازه دولت به مدل نیز برگرفته از مطالعات فری و استاتزر (۲۰۰۹) و میناس (۲۰۱۳) است. بنابراین به منظور بررسی اثر اندازه دولت بر شادی در کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته با استفاده از ادبیات نظری و بررسی متغیرهای مؤثر بر شادی در مطالعات پیشین که در بخش ادبیات نظری به آنها اشاره شد، مدل زیر تصریح شده است:

$$Hap_{it} = f(GS_{it}, Income_{it}, Inf_{it}, Un_{it}) + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

در الگوی فوق، Hap_{it} معرف شاخص شادی و GS_{it} اندازه دولت یا نسبت مخارج دولت به تولید ناخالص داخلی، $Income_{it}$ درآمد سرانه، Inf_{it} تورم، Un_{it} نرخ بیکاری و ε_{it} جزء خطای مدل است.

از آنجایی که فرضیه این پژوهش آزمون اثرات غیرخطی اندازه دولت بر شاخص شادی است لذا بر اساس فرضیه این پژوهش مدل تجربی به صورت یک مدل آستانه‌ای تصریح خواهد شد. یک مدل آستانه‌ای حاوی حداقل یک حد آستانه است که معمولاً در دو طرف این حد آستانه، نحوه اثرگذاری متغیر آستانه بر متغیر وابسته متفاوت است.

$$Hap_{it} = \beta_0 + \beta_1 Income_{it} + \beta_2 Inf_{it} + \beta_3 Un_{it} + A[GS_{it} > \gamma] * \beta_4 GS_{it} + A[GS_{it} > \gamma] * (\beta_5 + \beta_6 GS_{it}) + \varepsilon_{it}$$

$$A[GS_{it} > \gamma] = 1 \quad \text{if} \quad [GS_{it} > \gamma]$$

$$A[GS_{it} > \gamma] = 0 \quad \text{if} \quad [GS_{it} \leq \gamma]$$

(۳)

معادله (۳) رگرسیون پانل آستانه‌ای را نشان می‌دهد که در آن GS_{it} متغیر آستانه‌ای است و γ ارزش حد آستانه‌ای اندازه دولت است که لازم است این میزان برآورد شود. ارزش حد آستانه‌ای به پیروی از روش هانسن^۱ (۱۹۹۹) بر اساس برآورد رابطه (۳) به ازای مقادیر مختلف متغیر آستانه و حداقل کردن مجموع مجذور خطاها به دست می‌آید. به عبارت دیگر آن میزان از متغیر آستانه که متضمن کمترین میزان مجموع مجذور خطاست، آستانه بهینه است و با آزمون کردن معنی‌داری این آستانه، در صورت معنی‌دار بودن آن به برآورد مدل می‌پردازیم. برای معنی‌داری این حد آستانه‌ای از روش خودپزدازی^۲ هانسن (۱۹۹۶، ۱۹۹۹، ۲۰۰۰) استفاده می‌شود.

آزمون خطی بودن

فرضیه صفر خطی بودن برای معادله (۳) عبارت است از اینکه حد آستانه وجود ندارد و مدل خطی است که در مقابل این فرضیه، فرضیه وجود حد آستانه و در نتیجه وجود مدل غیرخطی قرار دارد.

هانسن (۱۹۹۶، ۱۹۹۹) روش خودپزدازی را برای تقریب زدن توزیع مجانبی آماره آزمون پیشنهاد می‌کند که ما نیز در این مقاله از آن استفاده کرده‌ایم. روش خودپزدازی به صورت زیر اجرا می‌شود:

الف- در مرحله اول یک نمونه از اعداد تصادفی با میانگین صفر و واریانس ۱ را تولید

کرده و $\eta_t = NID(0,1)$ و $X_t^* = \hat{e}_t \eta_t$ را تعریف می‌کنیم.

ب- متغیر X_t^* را روی $\beta_0 + \beta_1 Income_{it} + \beta_2 Inf_{it} + \beta_3 Un_{it}$ برای به دست آوردن مجموع مقید مجذورات باقیمانده‌ها و $\hat{\sigma}^2$ رگرس می‌کنیم.

ج- متغیر X_t^* را روی معادله زیر برای به دست آوردن مجموع غیر مقید مجذورات

1. Hansen
2. bootstrapping

باقیمانده‌ها، $S^*(h)$ رگرس می‌کنیم.

$$\beta_0 + \beta_1 \text{Income}_{it} + \beta_2 \text{Inf}_{it} + \beta_3 \text{Un}_{it} + A[GS_{it} \leq \gamma] * \beta_4 GS_{it} + A[GS_{it} > \gamma] * (\beta_5 + \beta_6 GS_{it})$$

د- عبارت $w^*(\gamma) = \frac{T(S_0 - S_1(\hat{\gamma}))}{S_1(\hat{\gamma})}$ را محاسبه می‌کنیم، که در آن T تعداد مشاهدات و $W^* = \sup W^*(\gamma)$ است.

و- مراحل بالا را B بار تکرار کرده و آمار محاسباتی متناظر با تکرار b ام را با W_b^* نشان می‌دهیم. p-value برای w به صورت زیر به دست می‌آید:

$$(4) \quad p\text{-value} = (1/B) * \sum_{b=1}^B L(W_b^* > w)$$

پس از انجام فرآیندهای ذکر شده و تکرار آنها و به دست آوردن آماره موردنظر می‌توان فرضیه صفر خطی بودن الگو را مورد آزمون قرارداد.

در مورد نحوه محاسبه متغیرها و شیوه گردآوری داده‌ها، شاخص شادی بر اساس پرسش‌نامه‌های داده‌های جهانی شادمانی مبتنی بر مقالات هون فویی^۱ (۱۹۸۹)، وینهوون^۲ (۱۹۹۰، ۱۹۹۵، ۲۰۰۰، ۲۰۰۲، ۲۰۰۵)، کامینز (۲۰۰۳) و فهی و اسمیت (۲۰۰۳) به دست آمده است که این داده‌ها در وبسایت گزارش جهانی شادمانی^۳ موجود است که این داده‌ها نتیجه پرسشنامه‌های گسترده‌ای است که پژوهشکده دانشگاه آراسموس در هلند از ۱۱۶ کشور در طول چند دهه گذشته تکمیل کرده است. اندازه دولت از نسبت مخارج دولت (مخارج مصرفی دولت) به تولید ناخالص داخلی به دست آمده است. درآمد سرانه است از نسبت درآمد ملی به قیمت ثابت به جمعیت به دست آمده و تورم بر اساس رشد شاخص

1. Chin-Hon-Foei

2. Veenhoven

3. <https://worlddatabaseofhappiness.eur.nl/>

قیمت مصرف‌کننده (CPI) محاسبه شده است و نهایتاً نرخ بیکاری نیز به صورت تعداد بیکاران نسبت به جمعیت فعال به دست آمده است. داده‌های اندازه دولت، درآمد سرانه، تورم و بیکاری همگی از مجموعه داده‌های شاخص توسعه جهانی (WDI) بانک جهانی استخراج شده‌اند. جامعه آماری کشورهایی هستند که با توجه به در دسترس بودن داده‌ها بخصوص داده‌های شادی از کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته انتخاب شده‌اند.

کشورهای در حال توسعه مورد بررسی عبارت‌اند از: افغانستان، آلبانی، الجزایر، آنگولا، آرژانتین، ارمنستان، آذربایجان، بحرین، بنگلادش، بنین، بولیوی، بوسنی و هرزگوین، بوتسوانا، برزیل، بلغارستان، بورکینافاسو، کامبوج، کامرون، چاد، شیلی، چین، کلمبیا، کاستاریکا، کرواسی، قبرس، جمهوری چک، جمهوری دومینیک، اکوادور، مصر، السالوادور، استونی، گرجستان، غنا، یونان، گواتمالا، هندوراس، مجارستان، هند، اندونزی، ایران، عراق، اردن، قزاقستان، کنیا، کویت، قرقیزستان، لاتویا، لبنان، لیبیا، لیتوانی، مقدونیه، ماداگاسکار، مالزی، مالی، مالت، موریتانی، مکزیک، مغولستان، مونته‌نگرو، مراکش، نپال، نیکاراگوئه، نیجر، نیجریه، پاکستان، پاناما، پاراگوئه، پرو، لهستان، پرتغال، رومانی، عربستان سعودی، سنگال، سیرالئون، اسلواکی، اسلوانی، سری‌لانکا، تاجیکستان، تانزانیا، تایلند، تونس، ترکیه، اوگاندا، اروگوئه، ازبکستان، ونزوئلا، ویتنام، زامبیا، زیمبابوه و کشورهای توسعه‌یافته مورد بررسی عبارتند از: استرالیا، اتریش، بلژیک، کانادا، دانمارک، فنلاند، فرانسه، آلمان، ایرلند، ایتالیا، ژاپن، کره جنوبی، لوکزامبورگ، هلند، اسپانیا، سوئد، سوئیس، بریتانیا، ایالات متحده آمریکا

یافته‌ها

(برآورد مدل)

قبل از برآورد مدل لازم است که مانایی متغیرهای مدل بررسی شود. بدین منظور از آزمون ریشه واحد لوین^۱ و همکاران استفاده شده است. نتایج این آزمون به شرح جدول (۱) و (۲) ارائه شده است.

جدول (۱) آزمون ریشه واحد متغیرهای مدل برای کشورهای درحال توسعه

نتیجه آزمون	آزمون لوین، لی و چو	متغیر
	<i>p</i>	
مانایی	۰/۰۰۱	شادی
مانایی	۰/۰۰۱	اندازه دولت
مانایی	۰/۰۰۱	درآمد سرانه
مانایی	۰/۰۰۱	تورم
مانایی	۰/۰۰۱	بیکاری

جدول (۲) آزمون ریشه واحد متغیرهای مدل برای کشورهای توسعه یافته

نتیجه آزمون	آزمون لوین، لی و چو	متغیر
	<i>p</i>	
مانایی	۰/۰۰۱	شادی
مانایی	۰/۰۰۱	اندازه دولت
مانایی	۰/۰۰۱	درآمد سرانه
مانایی	۰/۰۰۱	تورم
مانایی	۰/۰۰۱	بیکاری

1. Levin

همان‌طور که نتایج جدول (۱) و (۲) نشان می‌دهد کلیه متغیرها در سطح معنای ۰.۵ درصد مانا هستند لذا می‌توان برآورد مدل پژوهش را بدون گرفتاری در دام رگرسیون جعلی برآورد کرد. بنابراین در ادامه به برآورد مدل پرداخته می‌شود. در ادامه به برآورد مدل پانل آستانه‌ای می‌پردازیم.

جدول (۳) نتایج برآورد مدل پانل آستانه‌ای در کشورهای در حال توسعه

<i>P</i>	ضریب	متغیر
۰/۰۰۱	۱۱/۵	حد آستانه اندازه دولت
۰/۰۰۱	۲۹/۵	عرض از مبدأ در وضعیت دولت کوچک
۰/۰۰۱	۲۹/۵	عرض از مبدأ در وضعیت دولت بزرگ
۰/۳۷	-۰/۰۲	اندازه دولت در وضعیت دولت کوچک
۰/۰۰۱	-۰/۰۲	اندازه دولت در وضعیت دولت بزرگ
۰/۰۰۱	۰۰۰۰۷/۰	درآمد سرانه
۰/۰۰۱	-۰/۰۲۶	بیکاری
۰/۰۰۱	-۰/۰۰۷	تورم
	۰/۹۱۹	R^2

جدول (۴) نتایج برآورد مدل پانل آستانه‌ای در کشورهای توسعه یافته

<i>P</i>	ضریب	متغیر
۰/۰۰۱	۱۵/۴	حد آستانه اندازه دولت
۰/۰۰۱	۱۶/۴	عرض از مبدأ در وضعیت دولت کوچک
۰/۰۰۱	۱۶/۴	عرض از مبدأ در وضعیت دولت بزرگ
۰/۱۷	۰/۰۵۹	اندازه دولت در وضعیت دولت کوچک
۰/۰۰۱	۰/۰۴	اندازه دولت در وضعیت دولت بزرگ
۰/۰۰۱	۰/۰۰۰۰۳۷	درآمد سرانه
۰/۰۰۱	-۰/۰۳۹	بیکاری
۰/۰۰۱	-۰/۰۳۵	تورم
	۰/۹۶۶	R^2

جداول (۳) و (۴) نتایج برآورد حاصل از مدل پانل آستانه‌ای را در کشورهای منتخب درحال توسعه و توسعه یافته نشان داده است. می‌توان نتایج را به صورت خلاصه به شرح زیر تفسیر کرد: حد آستانه‌ای اندازه دولت در کشورهای منتخب درحال توسعه ۱۱/۵٪ به دست آمده است که آزمون خودپردازی هانسن نیز معنی‌داری حد آستانه را تأیید کرده است زیرا در هر دو دسته کشورهای درحال توسعه و توسعه یافته سطح احتمال ۰/۰۰۱ برای آزمون خطی بودن با روش خودپردازی هانسن به دست آمده است که نشان‌دهنده رد فرضیه خطی بودن مدل است و لذا تأثیر اندازه دولت بر شادی غیرخطی است. معنای این حد آستانه آن است که تا قبل از حد آستانه مذکور، اندازه دولت تأثیر معنی‌داری بر شادی نداشته است که می‌تواند ناشی از خنثی شدن برآیند تأثیرات مثبت و منفی اندازه دولت بر شادی باشد اما پس از گسترش اندازه دولت و عبور از حد آستانه مذکور، افزایش اندازه دولت موجب غلبه اثرات منفی گسترش اندازه دولت بر اثرات مثبت آن شده و موجب کاهش شادی در کشورهای منتخب درحال توسعه شده است. به عبارت دیگر در وضعیت دولت بزرگ، هر واحد افزایش اندازه دولت موجب کاهش ۰/۰۲ واحدی شادی در کشورهای درحال توسعه شده است. نتایج برآورد مدل در کشورهای توسعه یافته متفاوت شده است به طوری که حد آستانه اندازه دولت برای این کشورها ۱۵/۴٪ برآورد شده است به طوری که در وضعیت دولت کوچک، اندازه دولت تأثیر معنی‌داری بر شادی در کشورهای توسعه یافته نداشته است اما پس از عبور از حد آستانه مذکور و قرار گرفتن در وضعیت دولت بزرگ، افزایش اندازه دولت موجب افزایش شادی در کشورهای توسعه یافته شده است که نشان‌دهنده کارآمدی سیاستهای دولت در کشورهای توسعه یافته در راستای تقویت شادی در جامعه است. این سیاستها در کشورهای توسعه یافته از طریق گسترش دولت رفاه و اعمال سیاستهای حمایت اجتماعی، گسترش خدمات اجتماعی، خدمات بیمه‌ای و بهبود کیفیت بهداشت و درمان برای آحاد جامعه و سیاستهای باز توزیع درآمدی در جهت کاهش نابرابریهای اقتصادی

و اجتماعی نمود یافته است. به عبارت دیگر دولتهای توسعه یافته در راستای تقویت رفاه و شادی جامعه گسترش یافته اند در حالی که نتایج برآورد در کشورهای در حال توسعه حاکی از ناکارآمدی دولت بزرگ در کشورهای در حال توسعه دارد بطوریکه گسترش دولت در جوامع در حال توسعه از طریق افزایش ناکارآمدی اقتصادی، افزایش فعالیتهای رانت جویی و گسترش فساد اداری نتوانسته است به بهبود شادی در کشورهای در حال توسعه کمک کند بلکه سطح شادی در جامعه را کاهش نیز داده است. لذا اندازه دولت در هر دو کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته اثراتی آستانه ای بر شادی داشته است که ماهیت این اثرات در جوامع در حال توسعه و توسعه یافته کاملاً متفاوت بوده است. این یافته ها با مطالعه اوت (۲۰۱۱) سازگار است که در آن کیفیت دولت و کیفیت حکمرانی بر نحوه اثرگذاری اندازه دولت بر شادی اثرگذار است.

افزایش درآمد سرانه در هر دودسته کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته موجب افزایش شادی در این کشورها شده است. البته ضریب اثرگذاری درآمد سرانه بر شادی در کشورهای در حال توسعه بیشتر از کشورهای توسعه یافته است زیرا کشورهای توسعه یافته از نظر درآمدی در سطح بالایی قرار دارند و طبق هرم مازلو سالهاست که توانسته اند حداقل نیازهای جوامع خود را به میزان کافی تأمین کنند و به بخشهای بالایی هرم مازلو توجه بیشتری دارند که برای رسیدن به بخشهای بالایی هرم مازلو عوامل دیگری به جز درآمد نظیر سرمایه اجتماعی نقش بیشتری دارند اما در کشورهای در حال توسعه به دلیل اینکه همچنان بسیاری از این کشورها در تأمین حداقل معاش مردمان کشورهای خود دچار مشکلات زیادی هستند لذا افزایش درآمد سرانه در این کشورها تأثیر بیشتری بر شادی نسبت به کشورهای توسعه یافته دارد. این نتیجه با یافته های مطالعه محمدزاده و همکاران (۲۰۱۳) سازگاری دارد.

- نرخ بیکاری و نرخ تورم در هر دودسته کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته تأثیری منفی و معنی دار بر شادی دارد که امری روشن به نظر می رسد. تورم در هر دودسته

کشورها از طریق کاهش قدرت خرید مردم موجب کاهش مصرف حقیقی مردم از کالاها و خدمات شده و لذا سطح رفاه و شادی مردم را کاهش می‌دهد. همچنین افزایش نرخ بیکاری از طریق افزایش بار تکفل، گسترش بزهکاریها و جرائم موجب کاهش شادی در آحاد جامعه می‌شود که این موضوع در تمام کشورها مصداق دارد. نکته جالب توجه آن است که تأثیر منفی بیکاری بر شادی بیشتر از تأثیر منفی تورم بر شادی در هر دو دسته از کشورهاست که نشان می‌دهد بیکاری نسبت به تورم تأثیر منفی بیشتری بر شادی دارد و نشان می‌دهد اگر کشورها دنبال دستیابی به شادی بیشتر در جامعه خود هستند و در صورت برقراری ارتباط معکوس بین بیکاری و تورم در کوتاه مدت، بهتر است هدف کاهش بیکاری را دنبال کنند. این نتیجه با یافته‌های مطالعه خورسندی و علی بابایی (۲۰۱۶) سازگار است.

بحث

در این پژوهش ارتباط اندازه دولت و شادی در کشورهای منتخب درحال توسعه و توسعه یافته در بازه زمانی ۲۰۱۶-۲۰۰۵ مورد ارزیابی قرار گرفته است. فرضیه این پژوهش ارتباط غیرخطی و آستانه‌ای اندازه دولت و شادی در این کشورها بود. برای آزمون این فرضیه با استفاده از ادبیات نظری و پیشینه پژوهش عوامل مؤثر بر شادی مبتنی بر روش‌شناسی اقتصادسنجی مدل‌سازی شده است. بدین منظور از روش پانل آستانه‌ای استفاده شده است. بنابراین پس از اطمینان از مانایی متغیرها، برآورد مدل پژوهش در دو دسته کشورهای درحال توسعه و توسعه یافته انجام شد. نتایج برآورد مدل نشان داد که اندازه دولت تأثیری آستانه‌ای بر شادی داشته است. به عبارت دیگر در کشورهای درحال توسعه تا قبل از آستانه ۱۱/۵٪ از شاخص نسبت مخارج دولت به تولید ناخالص داخلی، اندازه دولت تأثیر معنی داری بر شادی نداشته است اما پس از عبور از آستانه مذکور و افزایش دخالت بیشتر دولت در

اقتصاد، این متغیر تأثیری کاهشی بر شادی جامعه داشته است. در کشورهای توسعه یافته نتیجه متفاوتی حاصل شده است بدین صورت که تا قبل از آستانه اندازه دولت ۱۵/۴٪، اندازه دولت همانند کشورهای در حال توسعه تأثیر معنی داری بر شادی نداشته است اما پس از عبور از آستانه مذکور و قرار گرفتن در وضعیت اندازه بزرگ دولت، اندازه دولت تأثیر مثبت و معنی داری بر شادی داشته است؛ که نشان دهنده کارآمدی سیاستهای دولت در کشورهای توسعه یافته نسبت به کشورهای در حال توسعه در راستای تقویت شادی در جامعه است. همچنین نتایج مدل‌های پژوهش نشان دهنده تأثیر افزایشی درآمد سرانه بر شادی و تأثیر کاهشی نرخ بیکاری و نرخ تورم بر شادی در کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته است.

برگرفته از نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود، کشورهای در حال توسعه به حد آستانه اندازه دولت توجه کنند و اندازه دولت را بیش از حد گسترش ندهند و به بهبود کیفیت دولت و ارتقای حکمرانی خوب در کشورهای خود بپردازند تا بتوانند از این طریق شادی را افزایش دهند. همچنین با توجه به تأثیر بدتر بیکاری نسبت به تورم بر شادی در هر دو دسته کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته، پیشنهاد می‌شود در صورت برقراری ارتباط معکوس بین تورم و بیکاری در کوتاه مدت (برقراری منحنی فیلیپس)، سیاست‌گذاران هدف کاهش نرخ بیکاری را نسبت به کاهش تورم در اولویت سیاست‌گذاری خود قرار دهند.

ملاحظات اخلاقی

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان در تهیه مقاله مشارکت داشته‌اند.

منابع مالی

برای انتشار این مقاله حمایت مالی مستقیم از هیچ نهاد یا سازمانی دریافت نشده است.

تعارض منافع

این مقاله با سایر آثار منتشر شده از نویسندگان همپوشانی ندارد.

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این مقاله همه حقوق مرتبط با اخلاق پژوهش رعایت شده است.

- Abbott, P. & Sapsford, R. (2006). Life Satisfaction in Post-Soviet Russia and Ukraine. *Journal of Happiness Studies*, 7, 251-287.
- Abounoori, E., & Nademi, Y. (2010). Government size threshold and economic growth in Iran. *International Journal of Business and Development Studies*, 2(1), 95-108.
- Akbarzadeh, F., Dehghani, H., Khoshfar, G., & Janalizadeh, H. (2013). The impact of three types of economic, cultural and social capitals on youth's happiness. *Journal of Applied Sociology*, 24(2), 67-88.
- Oswald, A. (1999). *A Non-Technical Introduction to the Economics of Happiness*. Warwick: University of Warwick.
- Anielski, M. (2007). *The Economics of Happiness: Building Genuine Wealth*. Canada: New Society Publishers.
- Arney, R. K. (1995). *The Freedom Revolution: The New Republican House Majority Leader Tells Why Big Government Failed, Why Freedom Works, and How We Will Rebuild America*. Regnery Publishing.
- Barro, R. J. (1990). Government spending in a simple model of endogenous growth. *Journal of political economy*, 98(5, Part 2), S103-S125.
- Luigino, B., & Porta, P. L. (2005). *Economics and Happiness: Framing the Analysis*. Oxford University Press.
- Chin-Hon-Foei, S. (1989). *Life Satisfaction in the EC Countries, 1975-1984*, In: R. Veenhoven (Ed), *Did the Crisis Really Hurt?* (pp. 24-43). Rotterdam: Universitaire Pers Rotterdam.
- Clark, A. E., Frijters, P., & Shields, M. A. (2008). Relative Income, Happiness, and Utility: An Explanation for the Easterlin Paradox and Other Puzzles. *Journal of Economic Literature*, 46 (1), 95-144.
- Dao, T. K. (2017). *Government Expenditure and Happiness: Direct and Indirect Effects*. Master of Arts thesis in Development Studies, International Institute of Social Studies, The Hague, The Netherlands.
- Dehqani, H., Akbarzadeh, F., Khoshfar, G., & Rabbani, R. (2011). A Study of the Impacts of Economic Capital on the Youth Happiness. *Culture strategy*, 4(Issue 12-13), 159-182, (In Persian).
- Di Tella, R., Mac Culloch, R., & Oswald, A. (1999). Preferences over Inflation and Unemployment: Evidence form Surveys of Happiness. *The American Economic Review*, Forthcoming.
- Dickey, M. (1999). *The Pursuit of Happiness*. Available on: <http://www.dickey.org/happy.htm>.

- Easterlin, R. A. (1974). *Does economic growth improve the human lot? Some empirical evidence*. In Nations and households in economic growth (pp. 89-125). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-205050-3.50008-7>.
- Eriksson, L., Mahmud, R., James, G., & Robert, E. (2007). Temporal Aspects of Life Satisfaction. *Social Indicators Research*, 80(3), 511–533.
- Eysenck, M. W. (1990). *Happiness: Facts and myths*. Hove, East Sussex: Lawrence Erlbaum Associates (Translated by Z. Chelongar). Tehran: Noandish (In Persian).
- Fathabadi, M., Mahmoudzadeh, M., & Jafari, S. (2010). Impact of Macroeconomic Variables on Happiness: Cross-Country Study with Extreme-Bound Analysis Approach. *Economic Modeling*, 4(11), 33-53, (In Persian).
- Feldmann, H. (2006). Government size and unemployment: Evidence from industrial countries. *Public Choice*, 127(3-4), 443-459.
- Flavin, P. (2018). *State government public goods spending and citizens' quality of life*. Social Science Research.
- Frey, B. S., & Stutzer, A. (2009). 14. *Should national happiness be maximized?*. Happiness, economics and politics: Towards a multi-disciplinary approach, 301.
- Frey, B. S., & Stutzer, A. (2002). *Happiness and Economics: How the Economy and Institutions Affect Human Well-Being*. Princeton: Princeton University Press.
- Frey, B. S., & Stutzer, A. (2002). The Economics of happiness. *World Economics Journal*, 3(1), 1-17.
- Graham, C. (2012). *Happiness around the world: The paradox of happy peasants and miserable millionaires*. Oxford: Oxford University Press.
- Han, S., & Mulligan, C. B. (2008). Inflation and the Size of Government. *Review-Federal Reserve Bank of Saint Louis*, 90(3), 245.
- Hansen, B. E. (1992). The Likelihood Ratio Test Under Nonstandard Conditions: Testing the Markov switching Model of GNP. *Journal of Applied Econometrics*, 7(1), 61-82.
- Hansen, B. E. (1996). Inference when a nuisance parameter is not identified under the null hypothesis. *Econometrica: Journal of the econometric society*, 413-430.
- Hansen, B. E. (1999). Threshold effects in non-dynamic panels: Estimation, testing, and inference. *Journal of econometrics*, 93(2), 345-368.

- Hansen, B. E. (2000). Sample splitting and threshold estimation. *Econometrica*, 68(3), 575-603.
- Karimi, S., Nademi, Y., & Zobeiri, H. (2015). Government Size and Unemployment in Iran. *Quarterly Journal of Economic Growth and Development Research*, 5(18), 64-51, (In Persian).
- Khorsandi, M., & Ali Babaei, N. (2016). Which is Worse, Unemployment or Inflation: The Comparison of the Effect of Unemployment and Inflation on Happiness. *Economics Research*, 16(63), 1-24, (In Persian).
- Mehmood, R., & Sadiq, S. (2010). The relationship between government expenditure and poverty: a cointegration analysis. *Romanian Journal of Fiscal Policy (RJFP)*, 1(1), 29-37.
- Minas, T. A. S. (2013). *Do large governments decrease happiness?: evidence from European Countries*, Ph. D Thesis, Department of Management and Economics, Faculty of Social and Human Sciences, University of Beira Interior, Covilhã, Portugal.
- Mohamadzadeh, P., Asgharpur, H., & Maniee, O. (2013). The Effect of Income on Labor Force Happiness in Iran. *Journal of Economic Research (Tahghighat- E- Eghtesadi)*, 48(1), 139-158, (In Persian).
- Nademi Y, Hasanvand D. (2015). The Threshold Effects of Government Size on Income Inequality in Iran. *The Journal of Planning and Budgeting*, 20 (3), 125-143, (In Persian).
- Nademi, Y., Jalili Kamjoo, S. (2018). Evaluating the Effect of Absolute and Relative Poverty on Happiness Inequality in Iran. *Economic Modeling*, 12(41), 1-26, (In Persian).
- Okulicz-Kozaryn, A. (2011). Does Religious Diversity Make Us Unhappy?. *Mental Health, Religion & Culture*. 14 (10), 1063–1076.
- Oswald, A. (1999). *A non-technical introduction to the Economics of Happiness*. University of Warwick, Coventry, United Kingdom.
- Ott, J. C. (2011). Government and happiness in 130 nations: Good governance fosters higher level and more equality of happiness. *Social indicators research*, 102(1), 3-22.
- Samanipour, H., Abounoori, E., & Nademi, Y. (2016). Inflation and Government Size in Iran: Threshold Regression Approach. *The Quarterly Economic Research Journal*, 16 (4), 107-125, (In Persian).

- Stutzer, A., & Lalive, R. (2004). The role of social work norms in job searching and subjective well-being. *Journal of the European Economic Association*, 2(4), 696-719.
- Sylwester, K. (2002). Can education expenditures reduce income inequality?. *Economics of education review*, 21(1), 43-52.
- Tung, D. K. (2017). *Government expenditure and happiness: direct and indirect effects*. Master Thesis. University of Economics Ho Chi Minh City; VNP (Vietnam – The Netherlands Programme for M.A. in Development Economics).
- Veenhoven, R. & Ehrhardt, J. (1995). The cross-national pattern of happiness; test of predictions implied in three theories of happiness. *Social Indicators Research*, 34, 33-68.
- Veenhoven, R. & Kalmijn, W. M. (2005). Inequality-Adjusted Happiness in Nations. *Journal of Happiness Studies*, 6, 421-455.
- Veenhoven, R. (1990). *Inequality in happiness, inequality in countries compared between countries*, Paper 12th Work Congress of Sociology, Madrid, Spain.
- Veenhoven, R. (2000). Well-being in the welfare state: level not higher, distribution not more equitable, *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 2, 91-125.
- Veenhoven, R. (2002). *Die Rückkehr der Ungleichheit in die moderne Gesellschaft?* Die Verteilung der Lebenszufriedenheit in den EU-Ländern von 1973 bis 1996 (Return of inequality in modern Society? Dispersion of life-satisfaction in EU-nations 1973 -1996).
- Veenhoven, R. (2004). *World Database of Happiness: Continuous register of research on subjective enjoyment of life*. Available at the website of Erasmus University Rotterdam in the Netherlands. <https://worlddatabaseofhappiness.eur.nl>.
- Veenhoven, R. (2005). Return of inequality in modern society? Test by dispersion of life-satisfaction across time and nations. *Journal of Happiness Studies*, 6, 457-487.
- Veenhoven, R. (2005). Inequality of happiness in Nations, Introduction to this special issue. *Journal of Happiness Studies*, 6, 351-355.
- Woo, C. (2018). Good Governance and Happiness: Does Technical Quality of Governance Lead to Happiness Universally in both Rich and Poor Countries?. *Journal of International and Area Studies*, 25(1), 37-56.

- Zare E, Zare H. (2018). Non-linear relationship between poverty and the size of the government in the Iranian economy: using a threshold regression method. *Quarterly Journal of Fiscal and Economic Policies*, 5 (20), 77-95, (In Persian).
- Zohoor A, Fekri A. (2003). Students' Happiness of School of Management and Medical Information Sciences Iran University of Medical Sciences and Health Services. *Armaghane danesh*, 8 (2), 63-72, (In Persian).